Oikeustapauskokoelma

UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (laajennettu kymmenes jaosto)

11 päivänä joulukuuta 2024*

Välityslauseke – TTD.EU-hanketta (”European Quality Wines: Taste the Difference”) koskeva avustussopimus – Sisämarkkinoilla ja kolmansissa maissa toteutettavat maataloustuotteita koskevat tiedotus- ja menekinedistämistoimet – Avustussopimuksen keskeyttäminen – Petosepäilyt toiseen avustussopimukseen liittyvän rikostutkinnan yhteydessä – Sopimussuhteeseen perustuva vastuu

Asiassa T-440/22,

Unione Italiana Vini Servizi Soc. coop. arl (UIV Servizi), kotipaikka Milano (Italia), edustajinaan asianajajat B. Bonafini, D. Rovetta ja V. Villante,

kantajana,

vastaan

Euroopan tutkimuksen toimeenpanovirasto (REA), asiamiehinään S. Payan-Lagrou ja V. Canetti, avustajinaan D. Waelbroeck ja A. Duron, avocats,

vastaajana,

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (laajennettu kymmenes jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja O. Porchia (esittelevä tuomari) sekä tuomarit M. Jaeger, L. Madise, P. Nihoul ja S. Verschuur,

kirjaaja: hallintovirkamies P. Cullen,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon 6.3.2024 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon REA:n 10.9.2024 esittämän lausunnon antamisen raukeamista koskevan hakemuksen,

ottaen huomioon asian käsittelyn suullisen vaiheen uudelleen aloittamista koskevan päätöksen,

ottaen huomioon kantajan 14.10.2024 unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon jättämät huomautukset, jotka koskevat lausunnon antamisen raukeamista koskevaa hakemusta,

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

ottaen huomioon 21.10.2024 annetut päätökset, jotka koskevat lausunnon antamisen raukeamista koskevan hakemuksen käsittelemistä pääasian yhteydessä ja asian käsittelyn suullisen vaiheen päättämistä,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Kantajana oleva Unione Italiana Vini Servizi Soc. coop. arl (UIV Servizi) vaatii SEUT 272 artiklaan perustuvalla kanteellaan ensinnäkin toteamaan pätemättömäksi Euroopan tutkimuksen toimeenpanoviraston (REA) 2.5.2022 päivättyyn kirjeeseen sisältyvän REA:n päätöksen keskeyttää avustussopimus nro 874904, joka koskee hanketta ”European Quality Wines: Taste the Difference – TTD.EU” (jäljempänä keskeyttämisen vahvistamista koskeva kirje), toiseksi määräämään, että REA lopettaa TTD.EU-avustussopimuksen keskeyttämisen, ja kolmanneksi velvoittamaan REA:n maksamaan sille korvauksen aineellisesta ja aineettomasta vahingosta, jonka se väittää itselleen aiheutuneen.

Asian tausta

2 Kantaja on italialainen yhdistys, joka on edustanut Italian viinialan yrityksiä Euroopassa ja kansainvälisesti vuodesta 1895 lähtien. Se tarjoaa viinialan ammattilaisille monenlaisia palveluja, mm. EU-rahoitukseen ja -hankkeisiin liittyvää neuvontaa.

3 Kantaja, joka toimi koordinaattorina ja avustuksen saajana, ja Organización Interprofesional del Vino de España (OIVE), joka oli avustuksen saaja, tekivät 6.12.2019 kuluttaja-, terveys-, maatalous- ja elintarvikeasioiden toimeenpanoviraston (Chafea) kanssa avustussopimuksen nro 874904, jonka tarkoituksena oli toteuttaa hanke nimeltä ”European Quality Wines: Taste the Difference – TTD.EU” italialaisten ja espanjalaisten viinien menekin edistämiseksi Kiinan ja Yhdysvaltojen markkinoilla (jäljempänä TTD.EU-avustussopimus). REA sai 1.4.2021 alkaen tehtäväkseen Chafean hallinnoimien toimien toteuttamisen.

4 TTD.EU-avustussopimus perustui 15.1.2019 julkaistuun ehdotuspyyntöön, joka koski avustuksia sisämarkkinoilla ja kolmansissa maissa toteutettaville maataloustuotteita koskeville tiedotus- ja menekinedistämistoimille Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1144/2014 mukaisesti (EUVL 2019, C 18, s. 4).

5 TTD.EU-avustussopimus oli 3 artiklansa mukaisesti voimassa 36 kuukautta 1.3.2020 alkaen.

6 OIVE ilmoitti 16.4.2020 päivätyllä kirjeellään kantajalle haluavansa lopettaa osallistumisensa TTD.EU-avustussopimukseen 1.3.2020 alkaen.

7 Kantaja pyysi 29.5.2020 päivätyllä kirjeellään Chafeaa yhtäältä tekemään TTD.EU-avustussopimukseen muutoksen, jossa todetaan avustussopimuksen päättäminen OIVE:n osalta, ja toisaalta lisäämään Promotora d’Exportacions Catalanes, SA:n (Prodeca) avustuksen saajaksi. Sopimusmuutos tehtiin Chafean kanssa 6.7.2020.

8 Hanke keskeytettiin 24.4.–1.11.2020 ja 18.1.–22.5.2021 väliseksi ajaksi TTD.EU-avustussopimuksen 35 artiklan nojalla covid-19-pandemian vuoksi.

9 Kantaja sai helmikuussa 2021 valittua TTD.EU-avustussopimuksen kohteena olevan hankkeen täytäntöönpanoelimen, jonka vastuulla olisi hankkeen tavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavien toimien toteuttaminen. Hankkeen toimien toteuttamista koskeva sopimus tehtiin Ópera Business Dreams SLU:n kanssa.

10 Kantaja ilmoitti 28.7.2021 REA:lle osallistujaportaalin kautta, että Guardia di Finanza di Milano (Milanon talousrikospoliisi, Italia) oli 27.5.2021 tehnyt siinä tilintarkastuksen Tribunale di Milanon (Milanon alioikeus, Italia) syyttäjäviranomaisen 24.5.2021 myöntämän kotietsintä- ja takavarikointiluvan perusteella. Tilintarkastus tehtiin kansallisen rikosoikeudellisen menettelyn yhteydessä, joka koski petosepäilyä ja jonka kohteena olivat kantajan toimitusjohtaja, talousjohtaja ja ulkoinen konsultti sekä Veronafiere SpA (jäljempänä rikostutkinta). Lisäksi tilintarkastus liittyi avustussopimukseen nro 826012, jossa kantaja toimii koordinaattorina ja avustuksen saajana ja joka koskee hanketta ”Native Grapes Academy – NGA” (jäljempänä NGA-avustussopimus), ja keskittyi Veronafieren ja kantajan väliseen sopimussuhteeseen ja siihen, että niiden välillä oli kaksi samanaikaista pääsopimusta.

11 Kantaja ja REA:ssa TTD.EU-avustussopimuksesta vastaava henkilö tapasivat 6.8.2021 videoneuvottelussa (jäljempänä 6.8.2021 pidetty videoneuvottelu), jonka aikana kantaja kertoi lisätietoja rikostutkinnasta. REA:ssa TTD.EU-avustussopimuksesta vastaava henkilö oli kantajan mukaan tällöin todennut, että koska rikostutkinta koski toista avustussopimusta, eli NGA-avustusopimusta, TTD.EU-avustussopimuksen täyttämistä koskevaa toimenpidettä ei pidetty aiheellisena, ja sopimuksen täyttäminen saattoi jatkua normaaliin tapaan.

12 REA toimitti 6.8.2021 pidetyn videoneuvottelun jälkeen kantajan antamat tiedot Euroopan petostentorjuntavirastolle (OLAF). REA:lle ilmoitettiin 13.1.2022 päivätyllä kirjeellä, että OLAF oli 7.12.2021 aloittanut tutkimuksen väitetyistä petoksesta ja muista sääntöjenvastaisuuksista kantajan, Veronafieren ja muiden yhteisöjen Euroopan unionin kanssa tekemien avustussopimusten, myös TTD.EU-avustussopimuksen, täyttämisen yhteydessä (jäljempänä OLAFin tutkimus). Kirjeessä todettiin lisäksi, että tutkimuksen aloittamisvaiheessa ei ollut tarkoitus toteuttaa hallinnollisia turvaamistoimenpiteitä.

13 Valtuutettu Euroopan syyttäjä Milanossa pyysi 27.1.2022 Tribunale di Milanon esitutkinnasta vastaavaa tuomaria pidentämään rikostutkinnan määräaikaa kuudella kuukaudella.

14 REA ilmoitti 23.2.2022 päivätyllä kirjeellään (viite Ares (2022)1381304, jäljempänä ennakkokirje) kantajalle aikovansa keskeyttää TTD.EU-avustussopimuksen sen 33.2 kohdan nojalla. Kirjeessään REA ilmoitti seuraavaa:

> ”Saamiemme tietojen mukaan organisaatioonne kohdistuu Italiassa rikostutkinta petosepäilyn vuoksi, ja katsomme siksi, ettei [TTD.EU-avustussopimuksen] täyttämistä voida jatkaa ja se on keskeytettävä siihen asti, kunnes tilanne selviää.”

15 Kantaja esitti 22.3.2022 ennakkokirjettä koskevat huomautuksensa. Kantaja totesi erityisesti, ettei siihen oikeushenkilönä kohdistunut minkäänlaista rikostutkintaa ja että REA:n mainitsema rikostutkinta koski kahta sen työntekijää.

16 Keskeyttämisen vahvistamista koskevassa kirjeessään REA vahvisti, että se haluaa keskeyttää TTD.EU-avustussopimuksen 8.5.2022 alkaen, ja hylkäsi kantajan esittämät huomautukset todeten erityisesti TTD.EU-avustussopimuksen keskeyttämisen perustuvan kyseisen avustussopimuksen 33.2.1 kohdan a alakohtaan. REA:n mukaan rikostutkinnan kohteena olevilla luonnollisilla henkilöillä oli nimittäin valtuudet edustaa kantajaa tai tehdä päätöksiä sen nimissä,

mikä TTD-EU-avustussopimuksen 33.2.1 kohdan a alakohdan mukaan oikeutti kyseisen sopimuksen keskeyttämisen. REA täsmensi lisäksi, että vaikka rikostutkinta oli edelleen käynnissä eikä toistaiseksi ollut todisteita sääntöjenvastaisuuksista tai petoksesta, sillä oli kyseisen määräyksen perusteella petosepäilytapauksessa oikeus keskeyttää TTD.EU-avustussopimus unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi.

17 Kantaja pyysi 6.5.2022 sähköpostiviestillä, että Brysselissä (Belgia) pidettäisiin REA:n kanssa kokous, jossa keskusteltaisiin keskeyttämisen vahvistamista koskevasta kirjeestä ja pyrittäisiin löytämään sovintoratkaisu.

18 Kantajan Italiassa sijaitsevissa tiloissa tehtiin 24.5.2022 OLAFin tutkimukseen (ks. edellä 12 kohta) liittyvä tarkastus sen selvittämiseksi, oliko kantaja toiminut sääntöjenvastaisesti TTD.EU-avustussopimuksen kohteena olevan hankkeen ja muiden unionin rahoittamien hankkeiden yhteydessä.

19 REA keskeytti 25.5.2022 maksuajan kulumisen TTD.EU-avustussopimuksen 31.1 kohdan c alakohdan nojalla tilinpäätöksessä ilmoitettujen kulujen tukikelpoisuutta koskevien epäilyjen vuoksi; nämä epäilyt edellyttivät lisätarkastuksia, -katselmuksia, -tilintarkastuksia tai -tutkimuksia.

20 REA kieltäytyi 30.5.2022 sähköpostitse kokouksen järjestämistä koskevasta kantajan pyynnöstä (ks. edellä 17 kohta) sillä perusteella, ettei se voinut keskustella TTD.EU-avustussopimuksen keskeyttämiseen liittyvistä käytännön seikoista eikä OLAFin tutkimuksesta tämän tutkimuksen ollessa käynnissä.

21 Kantaja nosti käsiteltävänä olevan kanteen 12.7.2022.

Kanteen nostamisen jälkeiset tosiseikat ja menettelylliset seikat

22 Valtuutettu Euroopan syyttäjä Milanossa pyysi 12.7.2022 Tribunale di Veronan (Veronan alioikeus, Italia) esitutkinnasta vastaavaa tuomaria määräämään, että kantajalta takavarikoidaan 2 085 810,96 euroa ennaltaehkäisevästi. Tribunale di Veronan esitutkinnasta vastaava tuomari hyväksyi tämän pyynnön 13.9.2022 ja määräsi takavarikoimaan kantajalta ennaltaehkäisevästi 2 085 810,96 euroa tai, jos tämän summan takavarikointi osoittautuisi mahdottomaksi, takavarikoimaan kantajalle kuuluvaa omaisuutta enintään samaa euromäärää vastaavasti.

23 Kantaja pyysi 23.9.2022 päivätyllä kirjeellä Tribunale di Veronaa tarkastelemaan uudelleen saman tuomioistuimen määräämää ehkäisevää takavarikkoa.

24 Lombardian alueen (Italia) Corte dei Contin (tilintarkastustuomioistuin) syyttäjä vaati 2.2.2023 kantajan omaisuuden ja pankkitilien vakuustakavarikkoa unionin varojen suojaamiseksi NGA-avustussopimuksen yhteydessä. Lombardian alueen Corte dei contin tuomari hyväksyi 13.2.2023 antamallaan määräyksellä nro 2/2023 2 085 000 euron takavarikon, kunnes määräys vahvistetaan tai sitä muutetaan 16.3.2023 pidettävän istunnon jälkeen. Koska kantaja maksoi kyseisen summan 23.2.2023, Lombardian alueen Corte dei contin takavarikkomääräys kumottiin ja menettely päättyi.

25 Vastauksena unionin yleisen tuomioistuimen esittämään prosessinjohtotoimeen asianosaiset vahvistivat istunnossa, että OLAFin tutkimus oli päättynyt 12.12.2022. Asianosaiset täsmensivät tässä yhteydessä myös, että OLAF oli tämän tutkimuksen tulosten perusteella antanut REA:lle taloudellisia toimia koskevia suosituksia, joiden noudattaminen TTD.EU-avustussopimuksen osalta ei ollut istuntopäivään mennessä antanut aihetta täytäntöönpanotoimenpiteisiin.

26 REA esitti 10.9.2024 lausunnon antamisen raukeamista koskevan hakemuksen, jossa se ilmoitti unionin yleiselle tuomioistuimelle, että TTD.EU-avustussopimuksen keskeyttäminen oli lopetettu. REA esitti tässä yhteydessä 13.5.2024 päivätyn kirjeen, jolla se oli ilmoittanut kantajalle, että kyseisen avustussopimuksen keskeyttäminen voitiin lopettaa OLAFin tutkimuksen tulosten analysoinnin ja rikostutkinnan tuoreiden tulosten perusteella.

27 Kantaja esitti huomautuksensa lausunnon antamisen raukeamista koskevasta REA:n hakemuksesta suullisen käsittelyn alettua uudelleen 14.10.2024. Vaikka kantaja näissä huomautuksissa vahvistaa, että TTD.EU-avustussopimuksen keskeyttäminen on lopetettu ja kyseisen sopimuksen täyttäminen on aloitettu uudelleen, se vastustaa lausunnon antamisen raukeamista koskevaa hakemusta useista syistä.

28 Kantaja toteaa ensinnäkin, että REA on esittänyt lausunnon antamisen raukeamista koskevan hakemuksen niin myöhään, että se on jätettävä tutkimatta.

29 Toiseksi kantaja väittää, että vaikka REA on ”muodollisesti” lopettanut TTD.EU-avustussopimuksen keskeyttämisen, se ilmoittaa nyt, että sopimuksen käytännön täyttämiselle on ”teknisiä esteitä”. Kantaja korostaa lisäksi tässä yhteydessä, että ”aktivoimalla uudelleen” TTD.EU-avustussopimuksen muodollisesti REA myöntää, että keskeyttäminen oli alun perin virhe, erityisesti siksi, että käsiteltävän asian kaikki muut olosuhteet ovat pysyneet samoina alusta asti.

30 Kolmanneksi kantaja toteaa, että sen sijaan, että REA esitti unionin yleiselle tuomioistuimelle lausunnon antamisen raukeamista koskevan hakemuksen, se olisi voinut ottaa yhteyttä kantajaan keskustellakseen TTD.EU-avustussopimuksen täyttämisen jatkamisesta ja tämän vaikutuksista käsiteltävään asiaan. Se katsoo REA:n toimineen vilpillisesti jättäessään ilmoittamatta asiasta kantajalle ennen pyynnön esittämistä.

31 Neljänneksi kantaja katsoo olevan etunsa mukaista, että unionin yleinen tuomioistuin lausuu vahingonkorvausvaatimuksesta ja siten myös siitä, oliko TTD.EU-avustussopimuksen keskeyttäminen alun perin oikeutettua vai ei. Unionin yleisen tuomioistuimen mahdollinen toteamus, ettei keskeyttäminen ollut oikeutettua, osoittaisi, että kantajalla on oikeussuojan tarve, ja korvaisi aiheutunutta vahinkoa olennaisella tavalla palauttamalla kantajan maineen viinimarkkinoilla.

Asianosaisten vaatimukset

32 Kantaja vaatii viimeksi esittämässään kirjelmässä, että unionin yleinen tuomioistuin

– toteaa pätemättömäksi keskeyttämisen vahvistamista koskevan kirjeen sisältämän päätöksen, joka koskee TTD.EU-avustussopimuksen keskeyttämistä;

– määrää REA:n lopettamaan TTD.EU-avustussopimuksen keskeyttämisen;

– velvoittaa REA:n maksamaan kantajalle vahingonkorvauksena 500 000 euroa;

– toteaa kanteen säilyttäneen tarkoituksensa;

– velvoittaa REA:n korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

33 REA vaatii viimeksi esittämässään kirjelmässä, että unionin yleinen tuomioistuin

– toteaa, ettei kanteesta ole enää syytä lausua;

– toissijaisesti jättää kanteen osittain tutkittavaksi ottamatta ja hylkää sen kokonaisuudessaan perusteettomana;

– velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Oikeudellinen arviointi

Välityslauseke

34 TTD.EU-avustussopimuksen 41.2 kohdan ensimmäinen alakohta sisältää SEUT 272 artiklassa tarkoitetun välityslausekkeen, jossa unionin yleiselle tuomioistuimelle ja valitusasiassa unionin tuomioistuimelle annetaan yksinomainen toimivalta ratkaista kaikki erimielisyydet, jotka koskevat kyseisen sopimuksen tulkintaa, soveltamista tai pätevyyttä ja joita ei voida ratkaista sovintoteitse.

Sovellettava lainsäädäntö

35 Käsitellessään SEUT 272 artiklassa tarkoitetun välityslausekkeen nojalla nostettua kannetta unionin yleisen tuomioistuimen on ratkaistava asia sopimukseen sovellettavan aineellisen oikeuden perusteella (ks. vastaavasti tuomio 18.12.1986, komissio v. Zoubek, 426/85, EU:C:1986:501, 4 kohta).

36 Käsiteltävässä asiassa TTD.EU-avustussopimuksen 41.1 kohdassa olevan lainvalintalausekkeen mukaisesti sopimukseen sovelletaan voimassa olevaa unionin lainsäädäntöä, jota täydennetään tarvittaessa Belgian lainsäädännöllä.

37 Tästä seuraa, kuten asianosaiset ovat istunnossa vahvistaneet, että TTD.EU-avustussopimukseen sovelletaan unionin oikeuden asiaa koskevia säännöksiä, eli etenkin SEU-sopimusta ja unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä, asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 283/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 kumoamisesta 18.7.2018 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU, Euratom) 2018/1046 (jäljempänä varainhoitoasetus).

38 Lisäksi on täsmennettävä, että Euroopan unionin perusoikeuskirjan (jäljempänä perusoikeuskirja) ja unionin oikeuden yleisten periaatteiden mukaiset velvoitteet sitovat unionin toimielimiä, elimiä ja laitoksia myös niiden pannessa täytäntöön sopimusta (ks. vastaavasti tuomio 16.7.2020, 2020,

ADR Center v. komissio, C-584/17 P, EU:C:2020:576, 86 kohta). Jos osapuolet päättävät sopimuksessaan antaa välityslausekkeella unionin tuomioistuimille toimivallan ratkaista tähän sopimukseen liittyvät riidat, kyseiset tuomioistuimet ovat näin ollen mainitussa sopimuksessa määrätystä sovellettavasta oikeudesta riippumatta toimivaltaisia tutkimaan perusoikeuskirjan ja unionin oikeuden yleisten periaatteiden mahdollisia loukkauksia (tuomio 16.7.2020, Inclusion Alliance for Europe v. komissio, C-378/16 P, EU:C:2020:575, 81 kohta).

39 Lisäksi siltä varalta, että sopimusehdoissa tai sovellettavissa unionin oikeuden säännöksissä on puutteita, TTD.EU-avustussopimukseen sovelletaan siinä määrättyä kansallista oikeutta, eli käsiteltävässä asiassa Belgian oikeutta.

40 On näin ollen tärkeää tarkentaa sopimusten täyttämiseen ja tulkintaan sovellettavat Belgian oikeuden säännöt sellaisina kuin ne olivat voimassa TTD.EU-avustussopimusta tehtäessä ja täytettäessä.

41 Belgian siviililain (code civil) 1134 §:n 1 momentissa säädetään, että ”lainmukaisesti tehdyt sopimukset velvoittavat lain tavoin niitä, jotka ovat ne tehneet”, ja saman pykälän 2 momentissa, että ”ne voidaan todeta pätemättömiksi vain sopimuspuolten molemminpuolisella suostumuksella tai laissa sallituista syistä”.

42 Belgian siviililain 1134 §:n 3 momentin mukaan sopimukset on myös täytettävä vilpittömässä mielessä. Saman lain 1135 §:ssä säädetään, että ”sopimukset velvoittavat paitsi siihen, mistä niissä määrätään, myös siihen, mitä kohtuudesta, tavasta tai laista seuraa velvoitteen osalta sen luonnon mukaan”.

43 Sopimusten tulkinnasta Belgian siviililain 1156 §:ssä säädetään, että ”on etsittävä sopimuspuolten yhteinen aikomus sen sijaan, että ehtoja tulkitaan pelkästään kirjaimellisesti”.

44 Belgian siviililain 1157 §:ssä säädetään lisäksi, että ”kun sopimusehdolla voi olla kaksi merkitystä, sille on annettava merkitys, jolla voi olla vaikutusta”.

45 Vielä on todettava, että Belgian siviililain 1161 §:n mukaisesti ”sopimuksen kutakin määräystä on tulkittava sen muut määräykset huomioon ottaen antaen määräykselle koko oikeustoimesta ilmenevä merkitys”, ja että saman lain 1162 §:ssä säädetään periaatteesta, jonka mukaan tulkinta tehdään laatijan vahingoksi, seuraavasti: ”Epävarmoissa tilanteissa sopimusehtoa on tulkittava sen laatijaa vastaan ja sen hyväksi, joka täytti velvoitteen.”

Ensimmäinen vaatimus, jonka mukaan unionin yleisen tuomioistuimen on todettava TTD.EU-avustussopimuksen keskeyttämisen vahvistamista koskeva kirje pätemättömäksi

46 Kantaja esittää tämän ensimmäisen vaatimuksen tueksi seuraavat neljä perustetta:

– ensimmäinen peruste koskee keskeyttämisen vahvistamista koskevan kirjeen lainvastaisuutta ja TTD-EU-avustussopimuksen 33.2.1 kohdan a alakohdan virheellistä tulkintaa;

– toinen peruste koskee suhteellisuusperiaatteen loukkaamista;

– kolmas peruste koskee keskeyttämisen vahvistamista koskevan kirjeen lainvastaisuutta ja TTD-EU-avustussopimuksen 33.2.1 kohdan b alakohdan soveltamatta jättämistä;

– neljäs peruste koskee perusoikeuskirjan 41 artiklassa tarkoitetun hyvän hallinnon periaatteen sekä oikeusvarmuuden periaatteen, luottamuksensuojan periaatteen ja suhteellisuusperiaatteen, jotka ovat unionin oikeuden yleisperiaatteita, ja lisäksi SEUT 296 artiklan toisessa alakohdassa määrätyn perusteluvelvollisuuden noudattamatta jättämistä.

47 Ennen näiden kanneperusteiden tarkastelua on muistutettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan kantajan oikeussuojan tarpeen on, kun otetaan huomioon kanteen kohde, oltava olemassa kannetta nostettaessa tai muuten kanne jätetään tutkimatta. Tämän oikeudenkäynnin kohteen on oikeussuojan tarpeen tavoin oltava olemassa tuomioistuimen ratkaisun julistamiseen saakka sillä uhalla, että lausunnon antaminen asiassa raukeaa, mikä edellyttää sitä, että kanteen lopputulos voi tuottaa kantajalle etua (ks. tuomio 7.6.2007, Wunenburger v. komissio, C-362/05 P, EU:C:2007:322, 42 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

48 Käsiteltävässä asiassa TTD.EU-avustussopimuksen keskeyttämisen lopettaminen (ks. edellä 26 kohta), joka ei vastaa kyseisen sopimuksen keskeyttämisen peruuttamista, ei tyydytä kantajaa, koska tämä pyrkii kanteellaan siihen, että unionin yleinen tuomioistuin ratkaisee sen ja REA:n välisen TTD.EU-avustussopimuksen soveltamista koskevan riita-asian ja toteaa kyseisen sopimuksen keskeyttämistä koskevan päätöksen pätemättömäksi. Tarkemmin sanottuna on niin, että koska TTD.EU-avustussopimuksen täyttäminen nyt jatkuu, kanne voi tuottaa kantajalle etua, koska se antaa mahdollisuuden selventää TTD.EU-avustussopimuksen 33.2.1 kohdan tulkintaa ja estää väitetyn loukkauksen toistuminen.

49 REA:n esittämä lausunnon antamisen raukeamista koskeva hakemus on näin ollen hylättävä ensimmäisen vaatimuksen osalta.

50 Onkin tarkasteltava aluksi ja yhdessä ensimmäistä ja kolmatta kanneperustetta, jotka koskevat keskeyttämisen vahvistamista koskevan kirjeen lainvastaisuutta, TTD.EU-avustussopimuksen 33.2.1 kohdan a alakohdan virheellistä soveltamista ja saman avustussopimuksen 33.2.1 kohdan b alakohdan soveltamatta jättämistä.

51 Kantaja väittää ensimmäisessä ja kolmannessa kanneperusteessaan, että REA on rikkonut TTD.EU-avustussopimuksen 33.2.1 kohdan a alakohdan i alakohtaa, koska ensinnäkin rikostutkinta ei koskenut kantajaa oikeushenkilönä vaan sen kahta työntekijää, eli luonnollisia henkilöitä, joilla ei kantajan mukaan ollut päätösvaltaa. Toiseksi se katsoo, että koska rikostutkinta oli edelleen esitutkintavaiheessa, kun TTD.EU-avustussopimus keskeytettiin, rikostutkinnan kohteena olevia kahta luonnollista henkilöä ei voitu pitää kyseisen avustussopimuksen 33.2.1 kohdan a alakohdan i alakohdassa tarkoitettuina petoksesta epäiltyinä henkilöinä. Kolmanneksi petosepäilyt eivät koskeneet TTD.EU-avustussopimusta vaan NGA-avustussopimusta, joten REA:n olisi pitänyt keskeyttää TTD.EU-avustussopimus sen 33.2.1 kohdan b alakohdan nojalla, joka vastaa varainhoitoasetuksen 202 artiklan 2 kohtaa mutta jonka soveltamisedellytykset eivät täyttyneet käsiteltävässä asiassa.

52 Kantajan mukaan REA loukkasi näin tehdessään perusoikeuskirjan 48 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua syyttömyysolettaman periaatetta ja arvioi merkityksellisiä tosiseikkoja ilmeisen virheellisesti. Kantaja katsoo REA:n myös loukanneen vilpittömän mielen periaatetta TTD.EU-avustussopimuksen soveltamisen yhteydessä sekä ennakkoilmoitusvelvollisuutta ja Belgian oikeuden mukaista ennakkovaroitusvelvollisuutta, mikä unionin oikeuden näkökulmasta vastaa luottamuksensuojan ja oikeusvarmuuden periaatteiden loukkaamista. Kantajan mukaan REA oli nimittäin 6.8.2021 pidetyn videoneuvottelun aikana antanut ymmärtää, ettei rikostutkinta vaikuttanut millään tavalla TTD.EU-avustussopimukseen, jonka täyttäminen

saattoi siis jatkua vaikeuksitta. Tämän jälkeen REA oli kantajan mukaan päättänyt yhtäkkiä ja ilman selitystä muuttaa kantaansa ilmoittamatta siitä etukäteen kantajalle ja oli vain toimittanut kantajalle ennakkokirjeen.

53 REA kiistää kantajan väitteet.

54 REA väittää ensinnäkin, että rikostutkinnan kohteena olleilla kantajan kahdella työntekijällä oli toimitusjohtajana ja talousjohtajana valtuudet edustaa kantajaa ja tehdä päätöksiä sen nimissä ja että TTD.EU-avustussopimuksen 33.2.1 kohdan a alakohdan mukaan kyseinen sopimus voidaan keskeyttää, jos luonnollisia henkilöitä, joilla on tällaiset edustus- tai päätöksentekovaltuudet, epäillään huomattavista virheistä, sääntöjenvastaisuuksista tai petoksesta. REA:n mukaan kyseisen avustussopimuksen keskeyttäminen oli näin ollen perusteltua näitä kahta kantajan työntekijää koskevien petosepäilyjen vuoksi. Se lisää, että tiedoista, jotka koskevat 12.12.2022 päivättyä ilmoitusta rikostutkinnan esitutkintavaiheen päättämisestä, ilmenee rikostutkinnan koskeneen myös kantajaa oikeushenkilönä.

55 Toiseksi REA toteaa, että toisin kuin kantaja väittää, se noudatti syyttömyysolettaman periaatetta rikostutkinnan kohteena olevien työntekijöiden osalta, koska heitä pidettiin tutkinnassa epäiltyinä eikä syytettyinä.

56 REA:n mukaan Italian rikosprosessioikeudessa erotetaan nimittäin toisistaan epäillyn ja syytetyn asema. Italian rikosprosessilain (codice di procedura penale) 60 §:ssä säädetään, että henkilön asema muuttuu epäillystä syytetyksi, kun häntä syytetään rikoksesta syytteeseenpanopyynnössä sen jälkeen, kun syyttäjä on päättänyt esitutkinnan. REA:n mukaan rikostutkinnan kohteena olleita kantajan työntekijöitä ei ollut asetettu syytteeseen, kun keskeyttämismenettely aloitettiin, eikä heitä pidetty Italian rikosprosessilain 60 §:ssä tarkoitettuina syytettyinä. REA korostaa epäilleensä kyseisiä kantajan työntekijöitä petoksesta TTD.EU-avustussopimuksen 33.2.1 kohdan a alakohdassa tarkoitetulla tavalla ja keskeyttäneensä kyseisen avustussopimuksen sillä perusteella, että kyseiset kantajan työntekijät olivat luonnollisina henkilöinä, joilla oli valtuudet edustaa kantajaa ja tehdä päätöksiä sen nimissä, Italiassa rikostutkinnan kohteena ja heidät oli kirjattu virallisesti rikostutkintarekisteriin 7.7.2021.

57 REA katsoo lisäksi, että TTD.EU-avustussopimuksen 33.2.1 kohdan a alakohdan tarkoituksena on suojata unionin taloudellisia etuja mahdollistamalla se, että sopimus avustuksen antamisesta avustuksen saajalle keskeytetään, kun avustuksen saaja on syyllistynyt tai sen epäillään syyllistyneen petokseen. Tällä määräyksellä, joka sisältyy kaikkiin vakiomuotoisiin avustussopimuksiin, pannaan täytäntöön varainhoitoasetuksen 131 artiklan 3 kohta. REA:n mukaan TTD.EU-avustussopimuksen 33.2.1 kohdan a alakohdassa määrätyn keskeyttämistoimen tarkoitus vaarantuisi, jos syyttömyysolettaman periaate edellyttäisi, että keskeyttäminen voidaan toteuttaa vasta rikostuomioistuimen todettua syytetyn syylliseksi, kuten kantaja väittää.

58 Lisäksi REA korostaa vastauksessaan, etteivät sovellettavat säännöt tai oikeuskäytäntö tue kantajan kannattamaa tulkintaa, jonka mukaan keskeyttäminen voi kohdistua ainoastaan hankkeeseen, jota sääntöjenvastaisuus- tai petosväitteet koskevat. REA toteaa katsoneensa, että vaikka petosepäilyt kohdistuivat NGA-avustussopimukseen, ne saattoivat koskea myös TTD.EU-avustussopimusta.

59 Kolmanneksi REA toistaa argumenttinsa, jonka mukaan se ei TTD.EU-avustussopimuksen keskeyttäessään toiminut virheellisen olettaman perusteella, koska on todettu, että rikostutkinnan kohteena olleita kantajan kahta työntekijää epäiltiin petoksesta Italian oikeuden mukaan sekä silloin, kun REA lähetti ennakkokirjeen, että silloin, kun se lähetti keskeyttämisen vahvistamista koskevan kirjeen.

60 Neljänneksi REA ensinnäkin väittää noudattaneensa Belgian siviililain 1134 ja 1156 §:ssä taattua vilpittömän mielen periaatetta soveltaessaan TTD.EU-avustussopimusta. Tältä osin se korostaa noudattaneensa TTD.EU-avustussopimuksen 33.2.2 kohtaa, jossa määrätään, että kun REA aikoo keskeyttää sopimuksen täyttämisen, sen on ilmoitettava virallisesti avustuksen saajalle aikomuksestaan ja asiaa koskevista perusteista sekä pyydettävä tätä esittämään mahdolliset huomautukset 30 päivän kuluessa ilmoituksen saamisesta. REA korostaa täyttäneensä sopimusvelvoitteensa lähettäessään 23.2.2022 kantajalle ennakkokirjeen, jossa se ilmoitti aikomuksestaan keskeyttää kyseinen sopimus ja perusteli sen sekä pyysi kantajaa esittämään mahdolliset huomautuksensa ilmoitetussa määräajassa.

61 REA lisää vielä, että vaikka on totta, että kantaja oli heinäkuussa 2021 ilmoittanut sille Italiassa käynnissä olevasta rikostutkinnasta TTD.EU-avustussopimuksen 12 artiklassa määrätyn ilmoitusvelvollisuutensa mukaisesti ja että REA:ssa TTD.EU-avustussopimuksesta vastaava henkilö ja kantaja olivat osallistuneet videoneuvotteluun, REA ei tässä neuvottelussa ottanut virallisesti kantaa rikostutkinnan seurauksiin.

62 Tältä osin REA yhtäältä korostaa vastauksessaan, että se harkitsi keskeyttävänsä TTD.EU-avustussopimuksen rikostutkinnassa esiin tulleiden seikkojen vuoksi. REA:n mukaan on merkityksetöntä, että se oli tietoinen OLAFin tutkimuksesta lähettäessään ennakkokirjeen, koska sillä on näitä tutkimuksia koskeva salassapitovelvollisuus ja koska ennakkokirjeessä ei viitata kyseiseen tutkimukseen eikä se koske sitä.

63 Toisaalta REA on istunnossa väittänyt, kuten se on väittänyt vastineessaankin, että se harkitsi TTD.EU-avustussopimuksen keskeyttämistä sen jälkeen, kun se oli saanut tiedon tammikuussa 2022 aloitetusta OLAFin tutkimuksesta, joka vahvisti kantajaan kohdistuvia petosepäilyjä.

64 Lisäksi REA katsoo, että toisin kuin kantaja väittää, tälle ei aiheutunut vakavaa vahinkoa siitä, että ennakkokirje lähetettiin useita kuukausia 6.8.2021 pidetyn videoneuvottelun jälkeen, koska kantajalla oli 23.2.2022 lähetetyn ennakkokirjeen ja 7.5.2022 alkaneen keskeyttämisen välillä aikaa valmistautua keskeyttämiseen ja laatia suunnitelma sen seurausten lieventämiseksi.

65 Lisäksi REA muistuttaa myös väitteestä, jonka mukaan se kieltäytyi tapaamasta kantajaa ja tarkastelemasta asiaa keskeyttämismenettelyn aikana ja keskeyttämisen hyväksymisen jälkeen, ettei se ollut velvollinen tapaamaan kantajaa keskeyttämismenettelyn alkamisen jälkeen, toisin kuin kantaja esittää. Sillä ei myöskään ole oikeutta keskustella avustussopimuksen avustuksen saajan kanssa, kun OLAFilla on käynnissä kyseistä avustuksen saajaa koskeva tutkimus.

66 REA vaatii, että argumentti, joka koskee väitettyä luottamuksensuojan ja oikeusvarmuuden periaatteiden loukkaamista, jätetään tutkimatta ja toissijaisesti katsoo noudattaneensa näitä periaatteita, toisin kuin kantaja väittää.

67 REA toteaa vielä, että väite, jonka mukaan TTD.EU-avustussopimuksen keskeyttämisen olisi pitänyt perustua kyseisen sopimuksen 33.2.1 kohdan b alakohtaan, joka kuvastaa varainhoitoasetuksen 202 artiklan 2 kohtaa mutta jonka soveltamisedellytykset eivät täyttyneet, on

merkityksetön, koska käsiteltävässä asiassa TTD.EU-avustussopimus keskeytettiin sen 33.2.1 kohdan a alakohdan nojalla, joka REA:n mukaan kuvastaa varainhoitoasetuksen 131 artiklaa.

68 Ensimmäisessä ja kolmannessa kanneperusteessa tulee esiin alustava kysymys siitä, rikkoiko REA TTD.EU-avustussopimuksen 33.2.1 kohdan a alakohdan i alakohtaa päättäessään keskeyttää kyseisen avustussopimuksen, kuten kantaja väittää.

69 Näin ollen on tulkittava TTD.EU-avustussopimuksen 33.2.1 kohtaa, jonka nojalla REA voi keskeyttää kyseisen sopimuksen.

70 TTD.EU-avustussopimuksen 33.2.1 kohdassa määrätään seuraavaa:

”Virasto voi keskeyttää toimen toteuttamisen kokonaan tai osittain, jos

a) avustuksen saaja (tai luonnollinen henkilö, jolla on valtuudet edustaa sitä tai tehdä päätöksiä sen nimissä) on syyllistynyt tai sen epäillään syyllistyneen
   i) huomattaviin virheisiin, sääntöjenvastaisuuksiin tai petokseen, tai
   ii) myöntämismenettelyn tai sopimuksen täytäntöönpanon yhteydessä velvoitteiden vakaviin laiminlyönteihin (ml. toimen sääntöjenvastainen toteutus, väärien tietojen antaminen, vaadittujen tietojen toimittamatta jättäminen, eettisten periaatteiden rikkominen) tai

b) avustuksen saaja (tai luonnollinen henkilö, jolla on valtuudet edustaa sitä tai tehdä päätöksiä sen nimissä) on syyllistynyt – sille samoin ehdoin myönnettyjen muiden [unionin] tai Euratomin avustusten yhteydessä – systeemisiin tai toistuviin virheisiin, sääntöjenvastaisuuksiin, petoksiin tai velvoitteiden vakaviin laiminlyönteihin, jotka vaikuttavat merkittävästi tähän avustukseen (muita avustuksia koskevien havaintojen laajentaminen koskemaan tätä avustusta – ks. 17.5.2 kohta).”

71 Käsiteltävässä asiassa on todettava, että REA päätti TTD.EU-avustussopimuksen keskeyttämisestä kyseisen sopimuksen 33.2.1 kohdan a alakohdan i alakohdan nojalla sillä perusteella, että kantajan toimitusjohtajaan ja talousjohtajaan kohdistui rikostutkinta, jonka syynä olivat petosepäilyt, jotka eivät liittyneet TTD.EU-avustussopimuksen, vaan NGA-avustussopimuksen täyttämiseen.

72 Ensinnäkin TTD.EU-avustussopimuksen 33.2.1 kohdan a alakohdan sanamuodosta ilmenee, että REA voi keskeyttää kyseisen sopimuksen täyttämisen muun muassa sellaisten petosepäilyjen perusteella, jotka koskevat joko kyseisen sopimuksen avustuksen saajana olevaa yhdistystä tai ”luonnollisia henkilöitä, joilla on valtuudet edustaa sitä tai tehdä päätöksiä sen nimissä”. Tästä seuraa, kuten REA perustellusti toteaa, että kantajan toimitusjohtajaan ja talousjohtajaan kohdistuvat epäilyt voisivat lähtökohtaisesti oikeuttaa TTD.EU-avustussopimuksen keskeyttämisen, koska toimitusjohtajalla ja talousjohtajalla on, kuten käsiteltävässä tapauksessa, valtuudet edustaa kantajaa tai tehdä päätöksiä sen nimissä.

73 Kantaja on pyrkinyt esittämään, että sen toimitusjohtaja ja talousjohtaja ovat vain tavallisia työntekijöitä, joilla ei ole päätösvaltaa, mutta asiakirja-aineistosta ilmenee, että kantajan talousjohtaja on allekirjoittanut kantajan nimissä sekä TTD.EU-avustussopimuksen että NGA-avustussopimuksen ja kantajan toimitusjohtaja on allekirjoittanut 19.3.2021 kantajan nimissä kirjeen alustavan sopimuksen tekemisestä Ópera Business Dreamsin kanssa TTD.EU-avustussopimukseen liittyvien toimien toteuttamisesta.

74 Toiseksi TTD.EU-avustussopimuksen 33.2.1 kohdan a alakohdan i alakohdan sanamuodosta ilmenee, että avustussopimuksen keskeyttämisen perusteeksi riittää, että avustuksen saaja (tai luonnollinen henkilö, jolla on valtuudet edustaa sitä tai tehdä päätöksiä sen nimissä) on syyllistynyt tai sen ”epäillään syyllistyneen” huomattavaan virheeseen, sääntöjenvastaisuuteen tai petokseen. Tästä seuraa, että TTD.EU-avustussopimuksen keskeyttäminen ei edellytä, että petosta olisi tapahtunut tai siitä olisi ollut näyttöä (ks. vastaavasti tuomio 12.12.2013, ANKO v. komissio, T-118/12, ei julkaistu, EU:T:2013:641, 46 kohta).

75 Käsiteltävässä asiassa on ratkaistava, saattoiko REA pitää kantajan toimitusjohtajaa ja talousjohtajaa TTD-EU-avustussopimuksen 33.2.1 kohdan a alakohdan i alakohdassa tarkoitettuina petoksesta epäiltyinä henkilöinä sillä perusteella, että heihin kohdistui rikostutkinta, kun otetaan huomioon erityisesti, että rikostutkinta oli vasta esitutkintavaiheessa, kun keskeyttämisen vahvistamista koskeva kirje lähetettiin.

76 Kantaja toteaa tästä, että TTD.EU-avustussopimuksen 33.2.1 kohdan a alakohdan i alakohdassa tarkoitetun petoksesta epäillyn henkilön käsitettä tulkitessaan REA:n olisi pitänyt ottaa huomioon tapa, jolla kyseistä käsitettä sovelletaan Italian rikosoikeudessa, ja päätyä siihen, ettei kyseisiä henkilöitä voinut Italian oikeuden mukaisesti pitää rikostutkinnassa epäiltyinä. Kantaja katsoo nimittäin, että koska rikostutkinnassa oli käynnissä vasta esitutkinta eikä sitä ollut vielä lopetettu päätöksellä siirtää asia toimivaltaisen tuomioistuimen käsiteltäväksi syytteen nostamista varten, REA ei voinut pitää kyseisiä henkilöitä petoksesta epäiltyinä. Kantaja korostaa, että Italian rikosprosessilain 60 §:n mukaan henkilöä voidaan pitää virallisesti ”rikoksesta epäiltynä” ja näin ollen ”petoksesta epäiltynä” vasta, kun syyttäjä on lopettanut esitutkinnan ja päättänyt pyytää syytteen nostamista.

77 Tältä osin on todettava, että TTD.EU-avustussopimuksen 33.2.1 kohdan a alakohdan i alakohdassa viitataan yleisesti epäilyihin syyllistymisestä huomattaviin virheisiin, sääntöjenvastaisuuksiin tai petokseen täsmentämättä epäilyjen alkuperää tai lähdettä. Näin ollen se, että käynnissä oli petosepäilyihin perustuva rikostutkinta, joka kohdistui kahteen luonnolliseen henkilöön, joilla oli valtuudet edustaa kantajaa tai tehdä päätöksiä sen nimissä, voi olla TTD.EU-avustussopimuksen 33.2.1 kohdan a alakohdan i alakohdassa tarkoitettujen petosepäilyjen lähde.

78 Lisäksi on niin, että lausumatta Italian rikosprosessilain 60 §:n merkityksestä ja sisällöstä TTD.EU-avustussopimuksen määräysten tulkinnan kannalta, tätä toteamusta ei horjuta se, että rikostutkinta oli kantajan esittämän Italian rikosoikeuden tulkinnan mukaan esitutkintavaiheessa, kun TTD.EU-avustussopimus keskeytettiin.

79 Tämän tarkennuksen jälkeen käsiteltävässä asiassa on ratkaistava, saattoiko REA keskeyttää TTD.EU-avustussopimuksen sen 33.2.1 kohdan a alakohdan i alakohdan nojalla siitä huolimatta, että kantajan toimitusjohtajaan ja talousjohtajaan kohdistuvat petosepäilyt johtuivat rikostutkinnasta, joka ei liittynyt TTD.EU-avustussopimukseen, vaan NGA-avustussopimukseen.

80 Tämän seikan osalta asianosaiset ovat eri mieltä TTD.EU-avustussopimuksen 33.2.1 kohdan tulkinnasta ja etenkin kyseisen kohdan a ja b alakohdan välisestä erosta.

81 REA on nimittäin asiasta istunnossa kysyttäessä väittänyt, että TTD.EU-avustussopimuksen 33.2.1 kohdan b alakohdassa oikeutetaan TTD.EU-avustussopimuksen keskeyttäminen silloin, kun on todettu, että muiden sopimusten yhteydessä on syyllistytty petokseen, mutta 33.2.1 kohdan a alakohdan i alakohdassa mahdollistetaan TTD.EU-avustussopimuksen

keskeyttäminen pelkkien petosepäilyjen perusteella. REA:n mukaan on myös niin, että koska TTD.EU-avustussopimuksen 33.2.1 kohdan a alakohdan i alakohta ei sisällä viittausta kyseiseen sopimukseen, muiden avustussopimusten täyttämiseen liittyviä petosepäilyjä voidaan pitää petosepäilyinä, jotka oikeuttavat TTD.EU-avustussopimuksen keskeyttämisen tässä määräyksessä tarkoitetulla tavalla. Jos kyseistä sopimusta laadittaessa olisi haluttu rajoittaa sopimuksen keskeyttämismahdollisuus tilanteisiin, joissa petosepäilyt koskevat TTD.EU-avustussopimusta, asia olisi täsmennetty, kuten on tehty kyseisen avustussopimuksen 33.2.1 kohdan a alakohdan ii alakohdassa.

82 Kantaja puolestaan väittää, että TTD.EU-avustussopimuksen 33.2.1 kohtaa on tulkittava siten, että a alakohdassa sallitaan TTD.EU-avustussopimuksen keskeyttäminen ainoastaan saman sopimuksen täyttämistä koskevien petosepäilyjen perusteella, kun taas b alakohdassa määrätään, että TTD.EU-avustussopimus voidaan keskeyttää tilanteessa, jossa petokseen on syyllistytty muiden avustussopimusten yhteydessä. Se korostaa lisäksi, että jos REA:n puoltama tulkinta olisi pätevä, TTD.EU-avustussopimuksen 33.2.1 kohdan a ja b alakohdan välillä ei olisi mitään eroa.

83 TTD.EU-avustussopimuksen 33.2.1 kohdan tulkinnasta on muistutettava, että Belgian siviililain 1156 §:n mukaan sopimusta tulkittaessa ”on etsittävä sopimuspuolten yhteinen aikomus sen sijaan, että ehtoja tulkitaan pelkästään kirjaimellisesti”.

84 On myös syytä korostaa, että REA voi TTD.EU-avustussopimuksen 33.2.1 kohdan a alakohdan mukaan keskeyttää kyseisen avustussopimuksen sekä silloin, kun avustuksen saaja ”on syyllistynyt” petokseen, että silloin, kun sen ”epäillään syyllistyneen” petokseen.

85 Toki on niin, kuten REA huomauttaa, että TTD.EU-avustussopimuksen 33.2.1 kohdan a alakohdan i alakohta ei sisällä viittausta kyseiseen sopimukseen, jolloin jonkin toisen avustussopimuksen täyttämiseen liittyvät petosepäilyt voisivat oikeuttaa TTD.EU-avustussopimuksen keskeyttämisen.

86 On kuitenkin korostettava yhtäältä, että TTD.EU-avustussopimuksen 33.2.1 kohdan a alakohdan ii alakohdassa viitataan kyseiseen sopimukseen, ja toisaalta, että 33.2.1 kohdan b alakohdan mukaan REA voi keskeyttää TTD.EU-avustussopimuksen, jos avustuksen saaja on ”syyllistynyt – sille samoin ehdoin myönnettyjen muiden [unionin] tai Euratomin avustusten yhteydessä – – – petoksiin”.

87 Koska Belgian siviililain 1161 §:ssä säädetään, että ”sopimuksen kutakin määräystä on tulkittava sen muut määräykset huomioon ottaen antaen määräykselle koko oikeustoimesta ilmenevä merkitys”, voidaan näin ollen päätellä, että kun TTD.EU-avustussopimuksen 33.2.1 kohdan a alakohdan i ja ii alakohtaa ja saman sopimuksen 33.2.1 kohdan b alakohtaa luetaan yhdessä, 33.2.1 kohdan a alakohdan i alakohdassa oikeutetaan TTD.EU-avustussopimuksen keskeyttäminen, kun avustuksen saaja (tai luonnollinen henkilö, jolla on valtuudet edustaa sitä tai tehdä päätöksiä sen nimissä) on syyllistynyt tai sen epäillään syyllistyneen petokseen kyseisen sopimuksen täyttämisen yhteydessä. Sen sijaan 33.2.1 kohdan b alakohdassa sallitaan TTD.EU-avustussopimuksen keskeyttäminen, kun avustuksen saaja (tai luonnollinen henkilö, jolla on valtuudet edustaa sitä tai tehdä päätöksiä sen nimissä) on syyllistynyt petokseen jonkin toisen sopimuksen täyttämisen yhteydessä edellyttäen, että kyseisen petoksen todistetaan vaikuttavan merkittävästi TTD.EU-avustussopimukseen.

88 Tältä osin on yhtäältä korostettava, että Belgian siviililain 1157 §:n (ks. edellä 44 kohta) mukaisesti tämän tulkinnan perusteella voidaan todeta, että TTD.EU-avustussopimuksen 33.2.1 kohdan b alakohdalla on tehokas vaikutus.

89 REA:n esittämä TTD.EU-avustussopimuksen 33.2.1 kohdan a alakohdan i alakohdan tulkinta (ks. edellä 81 kohta) johtaa nimittäin siihen, kuten kantaja oikeutetusti toteaa, että saman sopimuksen 33.2.1. kohdan b alakohdan määräys menettää merkityksensä, kun otetaan huomioon, että TTD.EU-avustussopimuksen keskeyttämisestä sillä perusteella, että toisen avustussopimuksen yhteydessä on syyllistytty petokseen, voitaisiin – REA:n tulkinnan mukaan – määrätä jo 33.2.1 kohdan a alakohdassa, jolloin ei olisi tarpeen määrätä siitä saman kohdan b alakohdassa.

90 Toisaalta tämä tulkinta noudattaa periaatetta, jonka mukaan sopimusehtoa tulkitaan laatijan vahingoksi ja joka vahvistetaan Belgian siviililain 1162 §:ssä seuraavasti: ”Epävarmoissa tilanteissa sopimusehtoa on tulkittava sen laatijaa vastaan ja sen hyväksi, joka täytti velvoitteen.” Tästä seuraa, että TTD.EU-avustussopimuksen 33.2.1 kohdan a alakohtaa on tulkittava sen laatineen REA:n vahingoksi ja velvoitteen täyttäneen kantajan hyväksi.

91 Näin ollen on todettava, että pelkät petosepäilyt, jotka koskevat muun avustussopimuksen kuin TTD.EU-avustussopimuksen täyttämistä, johon kantaja on osallistunut, ei voida pitää TTD.EU-avustussopimuksen 33.2.1 kohdan a alakohdan i alakohdassa tarkoitettuina petosepäilyinä, jotka oikeuttaisivat kyseisen sopimuksen keskeyttämisen.

92 Lisäksi, kuten edellä 87 kohdassa on korostettu, petos, joka koskee muun avustussopimuksen kuin TTD.EU-avustussopimuksen täyttämistä, olisi voinut oikeuttaa tämän sopimuksen keskeyttämisen, jos saman sopimuksen 33.2.1 kohdan b alakohdassa määrätyt edellytykset, eli syyllistyminen petokseen, joka vaikuttaa merkittävästi TTD.EU-avustussopimukseen, olisivat täyttyneet, mutta näin ei käsiteltävässä asiassa ollut. On nimittäin niin, että koska REA ei päättänyt keskeyttää TTD.EU-avustussopimusta sen 33.2.1 kohdan b alakohdan nojalla siksi, ettei petokseen syyllistymistä ollut todettu, se ei tarkistanut, täyttyikö käsiteltävässä asiassa toinen edellytys, eli petoksen merkittävä vaikutus TTD.EU-avustussopimukseen.

93 REA:n esittämät muut väitteet eivät horjuta tätä toteamusta.

94 Ensinnäkin väitteestä, jonka mukaan REA päätti keskeyttää TTD.EU-avustussopimuksen saatuaan tiedon OLAFin aloittamasta tutkimuksesta, joka koski tiettyjä kantajan allekirjoittamia avustussopimuksia, joihin myös TTD.EU-avustussopimus kuului, on todettava aluksi, että väite on ristiriidassa sen tosiseikan kanssa, jonka REA itse on myöntänyt vastauksessaan (ks. edellä 62 kohta), että sekä ennakkokirjeessä että keskeyttämisen vahvistamista koskevassa kirjeessä TTD.EU-avustussopimuksen keskeyttämistä perustellaan ainoastaan rikostutkinnalla, joka kohdistui kantajan toimitusjohtajaan ja talousjohtajaan. Kummassakaan asiakirjassa ei viitata OLAFin tutkimukseen.

95 Tältä osin on lisäksi korostettava, että 13.1.2022 päivätyssä kirjeessä, jolla OLAF ilmoitti REA:lle tutkimuksensa aloittamisesta, ei mainittu TTD.EU-avustussopimuksen keskeyttämistä hallinnollisena turvaamistoimenpiteenä (ks. edellä 12 kohta).

96 Asiakirja-aineiston perusteella (ks. edellä 94 kohta) voidaan näin ollen katsoa, että TTD.EU-avustussopimuksen keskeyttäminen perustui yksinomaan rikostutkintaan, joka koski epäiltyä petosta NGA-avustussopimuksen täyttämisen yhteydessä.

97 REA:n on tietenkin kaikkien unionin toimielinten, elinten ja laitosten tavoin huolehdittava OLAFin tutkimusten luottamuksellisuudesta OLAFin tutkimuksista sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1073/1999 ja neuvoston asetuksen (Euratom) N:o 1074/1999 kumoamisesta (EUVL L 248, 18.9.2013, s. 1) 11.9.2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013 10 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

98 Oikeuskäytännöstä ilmenee kuitenkin, että asetuksen N:o 883/2013 10 artiklan 3 kohdassa vahvistettua OLAFin tutkimusten luottamuksellisuutta koskevaa sääntöä on tulkittava asiayhteydessään ja etenkin saman asetuksen johdanto-osan 12 perustelukappaleen valossa, jonka mukaisesti tutkimuksissa on noudatettava täysimääräisesti perusvapauksia (ks. vastaavasti tuomio 6.6.2019, Dalli v. komissio, T-399/17, ei julkaistu, EU:T:2019:384, 169 kohta).

99 Tältä osin on muistutettava, että TTD.EU-avustussopimuksen 33.2.2 kohdassa määrätään seuraavaa: ”Ennen [TTD.EU-avustussopimuksen] keskeyttämistä virasto ilmoittaa kyseiselle koordinaattorille tai avustuksen saajalle virallisesti aikomuksestaan ja asiaa koskevista perusteista sekä pyytää tätä esittämään mahdolliset huomautukset 30 päivän kuluessa ilmoituksen saamisesta.”

100 Näin ollen REA oli asetuksen N:o 883/2013 10 artiklan 3 kohdan mukaisesti velvollinen huolehtimaan OLAFin tutkimuksen luottamuksellisuudesta, mutta sen oli TTD.EU-avustussopimuksen 33.2.2 kohdan mukaisesti myös noudatettava kyseisen sopimuksen keskeyttämispäätöksen perusteluvelvollisuutta, jotta kantaja voi puolustautua.

101 Tätä taustaa vasten ja kun otetaan huomioon asiakirja-aineisto (ks. edellä 94 kohta), OLAFin tutkimuksen luottamuksellisuutta koskeva velvollisuus, johon REA on lisäksi viitannut yleisesti kannekirjelmän jättämisen jälkeen, ei vakuuta siitä, että TTD.EU-avustussopimuksen keskeyttämisen perusteena olivat petosepäilyt, jotka kohdistuivat TTD.EU-avustussopimuksen eivätkä NGA-avustussopimuksen täyttämiseen.

102 Toiseksi on todettava väitteestä, jonka mukaan REA keskeytti TTD.EU-avustussopimuksen varovaisuussyistä, suojellakseen unionin taloudellisia etuja, on todettava, että REA:n SEUT 317 artiklaan perustuva velvollisuus virastona varmistaa unionin varojen moitteeton hoito (ks. vastaavasti tuomio 21.2.2024, Greenspider v. Eismea, T-733/21, ei julkaistu, EU:T:2024:104, 39 kohta) ei oikeuta REA:a keskeyttämään TTD.EU-avustussopimusta sen 33.2.1 kohdan a alakohdan i alakohdan vastaisesti.

103 Näin ollen on todettava, että päättäessään keskeyttää TTD.EU-avustussopimuksen sillä perusteella, että kantajan toimitusjohtajaa ja talousjohtajaa, jotka ovat luonnollisia henkilöitä, joilla on valtuudet edustaa kantajaa tai tehdä päätöksiä sen nimissä, epäiltiin petoksesta muun avustussopimuksen kuin TTD.EU-avustussopimuksen yhteydessä, REA rikkoi TTD.EU-avustussopimuksen 33.2.1 kohdan a alakohdan i alakohtaa.

104 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että ensimmäisen vaatimuksen tueksi esitetyt ensimmäinen ja kolmas kanneperuste on hyväksyttävä ilman, että on tarpeen lausua kantajan näiden perusteiden tueksi esittämistä muista perusteluista tai muista tämän vaatimuksen tueksi esitetyistä perusteista.

Toinen vaatimus, jonka mukaan unionin yleisen tuomioistuimen on määrättävä REA lopettamaan TTD.EU-avustussopimuksen keskeyttäminen

105 Toisesta vaatimuksesta on muistutettava, että REA ilmoitti 10.9.2024 päivätyllä kirjeellään unionin yleiselle tuomioistuimelle, että TTD.EU-avustussopimuksen keskeyttäminen oli lopetettu ja että se oli sopinut kantajan kanssa kyseisen sopimuksen täyttämisen jatkamisesta, minkä kantaja on vahvistanut (ks. edellä 26 ja 27 kohta). Toisesta vaatimuksesta ei näin ollen tarvitse lausua.

Kolmas vaatimus, jonka mukaan REA on velvoitettava maksamaan kantajalle vahingonkorvauksena 500 000 euroa

106 Kantaja katsoo, että TTD.EU-avustussopimuksen keskeyttämisestä on aiheutunut sille vakavaa taloudellista vahinkoa, ja vaatii, että REA maksaa sille vahingonkorvauksena 500 000 euroa; summaa voidaan kantajan mukaan vielä tarkentaa menettelyn edetessä.

107 Kantaja korostaa valtuuttamansa asiantuntijan laatiman raportin (jäljempänä asiantuntijaraportti) perusteella, että TTD.EU-avustussopimuksen keskeyttämisellä saattaisi olla kielteisiä taloudellisia vaikutuksia kyseisen sopimuksen täyttämiseen, jos se jatkuu. Kantajan mukaan on nimittäin niin, että TTD.EU-avustussopimuksen tavoitteet ja budjetti eivät ole muuttuneet, mutta taloudellinen ja geopoliittinen maailmantilanne ja erityisesti raaka-aineiden ja energian hintojen nousu sekä liikenteen ja logistiikan ongelmat johtavat todennäköisesti sen tammikuussa 2022 saamien messuihin, työpajoihin, kongresseihin ja muihin tapahtumiin liittyvien tarjousten tarkistamiseen, jolloin se joutuu toteuttamaan nämä toimet alkuperäisiä suunnitelmia huomattavasti suppeampina, luopumaan tietyistä toimista kokonaan tai viime kädessä luopumaan koko TTD.EU-avustussopimuksen täyttämisestä.

108 Korostettuaan olevansa kansallisesti, kansainvälisesti ja unionin laajuisesti tunnettu viinialan ammatillinen toimija kantaja väittää myös, että TTD.EU-avustussopimuksen hätiköity keskeyttäminen vahingoittaa sen mainetta ja imagoa sen kumppanisuhteisiin liittyvien kaupallisen luotettavuuden, uskottavuuden, tasapuolisuuden ja vilpittömyyden osalta.

109 Kantajan mukaan sen kärsimä vahinko on lisäksi varma, koska TTD.EU-avustussopimuksen keskeyttämisestä todennäköisesti johtuvien kielteisen seurausten arviointi on esitetty yksityiskohtaisesti kanteessa.

110 Kantaja katsoo myös, että toisin kuin REA väittää, sen kärsimien vahinkojen ja REA:n toiminnan välillä on syy-yhteys, koska jos TTD.EU-avustussopimusta ei olisi keskeytetty, se ei olisi kärsinyt vahinkoja lainkaan.

111 REA kiistää nämä väitteet ja katsoo, että korvausvaatimus aineellisesta ja aineettomasta vahingosta on ilmeisen perusteeton.

112 Aluksi on korostettava, että vaikka TTD.EU-avustussopimuksen keskeyttäminen lopetettiin (ks. edellä 26 kohta), sen täyttämisen jatkaminen ei voi tuottaa kantajalle tulosta, jota se tavoittelee esittämällä korvausvaatimuksen vahingoista, joita se väittää kärsineensä kyseisen avustussopimuksen keskeyttämisen seurauksena.

113 Näin ollen on edelleen tarpeen lausua kantajan vahingonkorvausvaatimuksesta.

114 Ensiksi on todettava, että kantajan vahingonkorvausvaatimus perustuu yksinomaan sopimukseen.

115 Onkin muistutettava, että SEUT 340 artiklan ensimmäisen kohdan mukaisesti sopimussuhteeseen perustuva unionin vastuu määräytyy sopimukseen sovellettavan lain mukaan, joka, kuten edellä 36 kohdassa on todettu, on sovellettava unionin oikeus, jota täydennetään tarvittaessa Belgian lainsäädännöllä.

116 Tästä seuraa, kuten edellä 37 ja 38 kohdassa on todettu, että TTD.EU-avustussopimukseen sovelletaan unionin oikeuden asiaa koskevia säännöksiä, jotka ovat käsiteltävässä asiassa SEU-sopimus, perusoikeuskirja ja varainhoitoasetus, sekä sopimusehdoissa tai sovellettavissa unionin oikeuden säännöksissä olevien puutteiden korjaamiseksi sopimuksessa määrättyä kansallista lainsäädäntöä, joka käsiteltävässä asiassa on Belgian lainsäädäntö.

117 Jos unionin oikeudessa ei ole asiaa koskevia säännöksiä, on tässä yhteydessä näin ollen otettava huomioon Belgian oikeuden mukaiset sopimussuhteeseen perustuvan vastuun syntyedellytykset, jotka olivat voimassa TTD.EU-avustussopimusta tehtäessä ja täytettäessä.

118 Ensinnäkin Belgian siviililain III osan, jonka otsikkona on ”Sopimukset tai sopimusvelvoitteet yleensä”, III osastoon kuuluvassa 1142 §:ssä säädetään, että ”mikä tahansa toimintavelvoite tai toimimattomuusvelvoite johtaa vahingonkorvaukseen, jos velallinen ei noudata velvoitetta”.

119 Toiseksi Belgian siviililain 1147 §:ssä säädetään seuraavaa: ”Velallinen velvoitetaan maksamaan tarvittaessa vahingonkorvausta joko velvoitteen laiminlyönnin vuoksi tai velvoitteen täytäntöönpanossa myöhästymisen vuoksi aina, kun velallinen ei näytä, että laiminlyönti johtui ulkoisesta seikasta, jota ei voida lukea hänen syykseen, vaikka hän ei olisi toiminut vilpillisesti.”

120 Näistä säännöksistä seuraa, että Belgian siviililain mukaan sopimussuhteeseen perustuva vastuu syntyy, kun sopimuspuoli laiminlyö kokonaan tai osittain sopimuksen täyttämisen. Jotta vahingonkorvausta vaativa saisi korvauksen aineellisista tai aineettomista vahingoista, jotka ovat aiheutuneet sopimuksen täyttämättä jättämisestä, sen on osoitettava, että sopimusvelvoitteiden laiminlyönnin ja toteutuneen vahingon välillä on syy-yhteys (ks. tuomio 4.5.2017, Meta Group v. komissio, T-744/14, ei julkaistu, EU:T:2017:304, 270 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

121 Kuten REA korostaa kantajan kiistämättä asiaa, tässä yhteydessä kolmen edellytyksen on täytyttävä, jotta sopimusperusteinen vahinko korvattaisiin: sopimusta ei ole täytetty, vahinko on syntynyt ja täyttämättä jättämisen ja vahingon välillä on syy-yhteys (ks. tuomio 4.5.2017, Meta Group v. komissio, T-744/14, ei julkaistu, EU:T:2017:304, 271 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

122 Ensimmäisestä edellytyksestä on todettava, että kuten ensimmäisen vaatimuksen tarkastelusta ilmenee, REA:n päätös keskeyttää TTD.EU-avustussopimus oli kyseisen sopimuksen 33.2.1 kohdan a alakohdan i alakohdan vastainen.

123 Koska edellä 121 kohdassa mainitut kolme edellytystä ovat kumulatiivisia (tuomio 11.6.2015, EMA v. komissio, C-100/14 P, ei julkaistu, EU:C:2015:382, 100 kohta), on näin ollen tutkittava, täyttyvätkö muut edellä 121 kohdassa mainitut edellytykset.

124 Toisesta edellytyksestä on todettava, että kantaja vaatii korvausta sekä aineellisesta että aineettomasta vahingosta.

125 Erityisesti on todettava, että aineellisen vahingon osalta kantaja vaatii korvausta kielteisistä taloudellisista seurauksista, jotka sen mukaan ovat johtuneet TTD.EU-avustussopimuksen keskeyttämisestä (ks. edellä 107 kohta).

126 Vaikka on todennäköistä, että kantaja joutui TTD.EU-avustussopimuksen keskeyttämisen seurauksena keskeyttämään tai perumaan osallistumisensa tiettyihin messuihin, työpajoihin, kongresseihin ja muihin tapahtumiin, joihin sen oli tarkoitus osallistua osana TTD.EU-avustussopimuksen täyttämistä, se ei osoita, että sen väittämät aineelliset vahingot olisivat käsiteltävässä asiassa todella syntyneet.

127 Tältä osin on korostettava, että kantaja on esittänyt 7.7.2022 laaditun asiantuntijaraportin.

128 Asiantuntijaraportissa todetaan kuitenkin, että sen laatimishetkellä ”ei ollut toteutunut todellisia taloudellisia menetyksiä tai ennakkomaksuja: etumaksuja, sakkoja tai käsirahaa ei esimerkiksi ollut maksettu”. Tästä syystä asiantuntijaraportissa vain kuvaillaan ”mahdollisia taloudellisia ja rahoituksellisia aineellisia ja aineettomia riskejä, joita kantajalle voi aiheutua keskeyttämisen seurauksena”.

129 Asiantuntijaraportissa mainitaankin esimerkkinä, että espanjalainen avustuksen saaja Prodeca ”oli tilanteessa, jossa sen oli luovuttava osallistumisesta Chengdussa Kiinassa järjestettäviin ruoka- ja juomamessuihin (China Food & Drinks Fair), jotka oli tarkoitus pitää maaliskuussa mutta siirrettiin huhtikuuhun ja loppujen lopuksi heinä–elokuuhun 2022”, vaikka se oli ”jo vahvistanut osallistumisensa helmikuun alussa 2022 ja maksanut järjestäjäorganisaatiolle ennakkomaksuna 33 500 euroa varatakseen alueen 85 neliömetrin laajuista messuosastoaan varten”. Vaikka kantaja esittää kustannusarvioluonnoksen todistaakseen, että 85 neliömetrin laajuisen messuosastoalueen varaaminen edellytti 33 500 euron ennakkomaksua, se ei millään tavalla osoita, että summa olisi tosiasiassa maksettu.

130 Asiantuntijaraportissa luetellaan myös joukko suunniteltuja messuja, joihin osallistuminen oli sittemmin peruttu tai keskeytetty. Erityisesti ProWine Shangai -nimisen tapahtuman osalta asiantuntijaraportissa esitetään kuitenkin vain arvio mahdollisista kuluista mutta ei asiakirjaa, joka osoittaisi, että mainitut kustannukset tosiasiassa toteutuivat. Samoin osoituksena ainoastaan alustavista kustannuksista, joita kantajalle on arvioitu aiheutuvan osallistumisesta muihin peruttuihin, asiantuntijaraportissa mainittuihin tapahtumiin, kuten ”WineTo Asia Shenzhen”, ”Bellavita Chicago Expo”, ”Summer Fancy Food edition” ja ”Texom in Dallas”, esitetään esitteitä ja toiminta-aikatauluja, jotka eivät sisällä laskuja, jotka todistaisivat, että kyseiset kulut on tosiasiassa maksettu.

131 Vielä on todettava asiantuntijaraportissa mainituista tulevista työpajoista, yritysten välistä sähköistä kauppaa koskevista tapahtumista, seminaareista, kursseista ja messuista, että kyseessä on pelkkä luettelo tapahtumista, joista osa oli lisäksi järjestetty jo ennen keskeyttämisen voimaantulopäivää, eikä luettelon liitteenä ole edes alustavaa arviota kustannuksista.

132 Lisäksi on niin, että kun kantajalta kysyttiin asiasta istunnossa, tämä totesi, että sen mainitsemia aineellisia vahinkoja oli pidettävä todellisina ja jo aiheutuneina, mutta ei kyennyt sen jälkeen osoittamaan, mitkä asiakirja-aineiston asiakirjat todistaisivat väitetyn aineellisen vahingon ja erityisesti kustannukset, joita kantaja väittää itselleen aiheutuneen TTD.EU-avustussopimuksen keskeyttämisestä.

133 Näin ollen on todettava, ettei kantaja todista, että sille olisi tosiasiassa syntynyt väitetyt aineelliset vahingot TTD.EU-avustussopimuksen keskeyttämisestä, kun kannekirjelmä jätettiin. Kuten REA toteaa, kantajan väitteet perustuvat pelkkiin arvioihin, minkä vahvistaa lisäksi se, ettei kantaja esitä tarkasti aineellisen vahingon määrää, josta se vaatii korvausta.

134 Aineettomasta vahingosta on todettava, että kantaja vaatii korvausta haitasta, jota se väittää maineelleen ja imagolleen aiheutuneen TTD.EU-avustussopimuksen keskeyttämisestä. Se ei kuitenkaan esitä todisteita tällaisesta vahingosta.

135 Lopuksi ja toissijaisesti on todettava kolmannesta edellytyksestä, joka koskee sopimussuhteeseen perustuvan vastuun olemassaoloa, ettei kantaja osoita varmuudella syy-yhteyttä REA:n väitetyn toiminnan ja väitetysti syntyneen vahingon välillä.

136 Väitetystä aineellisesta vahingosta on nimittäin huomautettava, että vaikka tällaisen vahingon todettaisiin syntyneen (ks. edellä 133 kohta), asiantuntijaraportista ilmenee, että ”covid-19-pandemian ja siitä johtuneen toimintojen keskeyttämisen vuoksi – – ohjelmassa oli sen perustamisesta lähtien jatkuvasti vastattava markkinoiden uusiin tarpeisiin ja objektiivisiin vaikeuksiin toimintojen toteuttamisessa, koska tapahtumia oli toistuvasti peruutettava ja lykättävä”. Näin ollen ei ole mahdotonta, että ainakin osa lisäkustannuksista, joita kantaja väittää itselleen aiheutuneen TTD.EU-avustussopimuksen keskeyttämisestä, liittyy tosiasiassa covid-19-pandemiaan.

137 Aineettomasta vahingosta on todettava, että vaikka tällaisen vahingon todettaisiin syntyneen (ks. edellä 134 kohta), ei ole mahdotonta, että se liittyy rikostutkintaan eikä TTD.EU-avustussopimuksen keskeyttämiseen.

138 Kaiken edellä esitetyn perusteella kolmas vaatimus on hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

139 Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 134 artiklan 1 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska REA on hävinnyt pääosan vaatimuksistaan, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut kantajan vaatimusten mukaisesti.

Näillä perusteilla

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (laajennettu kymmenes jaosto)

on ratkaissut asian seuraavasti:

1) **Euroopan tutkimuksen toimeenpanoviraston (REA) 2.5.2022 päivättyyn kirjeeseen sisältyvä REA:n päätös keskeyttää avustussopimus nro 874904, joka koskee hanketta ”European Quality Wines: Taste the Difference – TTD.EU”, on pätemätön.**

2) **Lausunnon antaminen toisesta vaatimuksesta, jonka mukaan REA on määrättävä lopettamaan hanketta ”European Quality Wines: Taste the Difference – TTD.EU” koskevan avustussopimuksen Nro 874904 keskeyttäminen, raukeaa.**

3) **Kanne hylätään muilta osin.**

4) **REA velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.**

Porchia Jaeger Madise

Nihoul Verschuur

Julistettiin Luxemburgissa 11 päivänä joulukuuta 2024.

Allekirjoitukset

Sisällys

Asian tausta 2

Kanteen nostamisen jälkeiset tosiseikat ja menettelylliset seikat 4

Asianosaisten vaatimukset 5

Oikeudellinen arviointi 6

Välityslauseke 6

Sovellettava lainsäädäntö 6

Ensimmäinen vaatimus, jonka mukaan unionin yleisen tuomioistuimen on todettava TTD.EU-avustussopimuksen keskeyttämisen vahvistamista koskeva kirje pätemättömäksi 7

Toinen vaatimus, jonka mukaan unionin yleisen tuomioistuimen on määrättävä REA lopettamaan TTD.EU-avustussopimuksen keskeyttäminen 16

Kolmas vaatimus, jonka mukaan REA on velvoitettava maksamaan kantajalle vahingonkorvauksena 500 000 euroa 16

Oikeudenkäyntikulut 19